

MARIESTAD

Regler och riktlinjer – Skolskjuts Mariestad

Antaget av

Mariestad
2023-01-31

Typ av styrdokument:	Riktlinje
Beslutsinstans:	Utbildningsnämnden
Datum för antagande:	2023-01-31
Diarienummer:	Un 2020/335
Dokumentet gäller för:	Förskoleklass, Grundskolan åk 1-9, Grundsärskolan åk 1-9, Gymnasiesärskolan
Giltighetstid:	Tillsvidare
Tidpunkt för aktualisering:	Vid förändring dock senast 2023
Dokumentansvarig:	Skolskjutshandläggare

Strategi

Översiktligt dokument som beskriver vägval och långsiktiga mål samt utgör grund för prioritering.

Program

Mellanform av strategi och plan. Uttrycker värdegrund och beskriver önskvärd utveckling samt vilka metoder som ska användas.

Plan

Är en instruktion som ger direktiv och beskriver konkreta mål och åtgärder.

Policy

Är kortfattad och uttrycker värdegrundsbaserat förhållningssätt och principer för vägledning.

- **Riktlinje**

Säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet vid handläggning och utförande genom att ge konkret stöd och ange ramar för handlingsutrymme.

Regel

Anger absoluta normer för medarbetarnas och verksamheternas agerande. Är tydliga och tillåter inte tolkningsutrymme

Rutin eller tillämpningsanvisning

Detaljerad instruktion för hur en viss fråga ska hanteras. Innehåller handfasta råd och praktiska rekommendationer. Behandlar hur-frågor.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
2. Vad är skolskjuts	4
3. Vem har rätt till skolskjuts	4
3.1 Färdvägens längd	4
4. Trafikförhållanden, funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet.....	5
4.1 Trafikförhållanden	6
4.2 Funktionsnedsättning.....	6
4.3 Annan särskild omständighet.....	6
5. Kompletterande regler	6
5.1 Elev som väljer annan kommunal skola eller friskola.....	6
5.2 Växelvis boende	6
5.3 Tillfällig skolskjuts	7
5.4 Elev som flyttar	7
6. Ansvarsfrågan	7
6.1 Tider.....	8
6.2 Övriga transporter inom skolans verksamhet.....	8
6.3 Försenad elev	9
6.4 Busskort från Västtrafik.....	9
6.5 Avbeställning av skoltaxi.....	9
6.6 Självskjuts.....	9
6.7 Avstånd till hållplats	10
7. Ansökningsförfarande och beslut om skolskjuts	10
8. Överklagande	10

1. Inledning

2. Vad är skolskjuts

Skolskjuts är av kommunen finansierad transport mellan hemmet och skolan av elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola samt gymnasiesärskola.

Bestämmelserna finns i: Skollagen (SFS 2010:800)

Förordningen om skolskjutsning (SFS 1970:340) Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning (TSVFS 1988:17)

Skolskjuts kan ske med:

- Buss i linjetrafik (Skolkort)
- Egenupphandlad skolbuss
- Skoltaxi
- Självskjutsersättning

Kommunens skolskjutshandläggare ansvarar för planeringen och väljer den form av skolskjuts som är mest trafiksäker samt organisatoriskt och ekonomiskt mest fördelaktig. De bussar som Mariestads kommun upphandlar för skolskjuts ska vara anpassade efter vägens beskaffenhet och antalet resenärer för att uppnå största möjliga trafiksäkerhet för skolbarnen.

3. Vem har rätt till skolskjuts

Ansvar för skolskjuts omfattar de elever som är folkbokförda i kommunen. Enligt skollagen är kommunen skyldig att anordna kostnadsfri skolskjuts för elev i förskoleklass, grundskola, särskola samt gymnasiesärskola om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, varaktig funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet.

3.1 Färdvägens längd

Kommunen anordnar skolskjuts till och från skolan med utgångspunkt från elevens folkbokföringsadress. För att en elev ska vara berättigad skolskjuts ska skolvägen, mätt efter kortaste användbara väg (gång-, cykel- eller bilväg) från hemmet till den plats där undervisning bedrivs minst vara:

	Avstånd till skola
Förskoleklass	2,0 km
Årskurs 1 – 3	2,0 km
Årskurs 4 – 6	3,0 km
Årskurs 7- 9	4,0 km
Grundsärskolan	samma som grundskolan åk F-9
Gymnasiesärskolan	5,0 km

För elev som är berättigad skolskjuts bör avståndet från hemmet till hållplats inte överstiga:

	Avstånd till hållplats
Förskoleklass	2,0 km
Årskurs 1 – 3	2,0 km
Årskurs 4 – 6	3,0 km
Årskurs 7- 9	4,0 km
Grundsärskolan	samma som grundskolan åk F-9
Gymnasiesärskolan	5,0 km

Alla avstånd beräknas och mäts i kommunens system för skolskjutsplanering.

I bedömningen av avståndet mellan hem och skola eftersträvas likformighet inom ett väl avgränsat område med bostäder. Det kan innebära att vissa elever behandlas något generöst. Det kan även innebära att ett begränsat område behandlas restriktivt, och att därmed ingen uppfyller avståndskravet.

Elev med kortare avstånd kan efter förfrågan hos kommunens skolskjutshandläggare få tillstånd att åka med upphandlad skolbuss i mån av plats (gäller ej skoltaxi). Detta gäller endast om skolbussen ändå går förbi och där det inte innebär någon extra kostnad för kommunen.

4. Trafikförhållanden, funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet

Elev som har kortare avstånd till skolan än vad som anges ovan kan ansöka om skolskjuts med hänsyn till trafiksäkerhet, funktionsnedsättning och/eller annan särskild omständighet. Ansökan ska ske skriftligen till kommunen på särskild blankett som finns tillgänglig på kommunens hemsida. Kommunen gör alltid en individuell bedömning av dessa ansökningar. Beslut gäller för ett läsår i taget vilket innebär att ny ansökan måste göras inför varje nytt läsår.

4.1 Trafikförhållanden

Vid bedömning av trafikförhållanden gör kommunens skolskjutshandläggare en bedömning om vägen är trafikfarlig att gå eller cykla på. Hänsyn tas bland annat till antal fordon som trafikerar vägen, andel tyngre fordon, hastighetsbegränsning, siktförhållanden, förekomst av vägren eller gångbana samt elevens ålder.

Utgångspunkten för barn som inte anses trafikmogna är att de bör färdas på vägen i sällskap av vårdnadshavare. Normalt sker samråd med kommunens trafikingenjör, Trafikverket eller andra berörda parter. Vid svårbedömda fall eller vid nya förutsättningar ska underlag inhämtas av extern part, förslagsvis upphandlad trafiksäkerhetskonsult.

4.2 Funktionsnedsättning

En elev kan ges rätt till skolskjuts på grund av medicinska skäl. Behovet av skolskjuts ska intygas av elevhälsan eller annan vårdinstans. Ett intyg i sig berättigar inte till skolskjuts, utan utgör endast en del av ett vidare beslutsunderlag.

4.3 Annan särskild omständighet

Skolskjuts kan även beviljas med hänsyn till annan särskild omständighet. Handläggaren kan begära att ansökan kompletteras med ett intyg. Ett intyg i sig berättigar inte till skolskjuts, utan utgör endast en del av ett vidare beslutsunderlag.

5. Kompletterande regler

5.1 Elev som väljer annan kommunal skola eller friskola

En elev har rätt att välja en annan skola än den skola vars upptagningsområde eleven är bosatt i, men frånsäger sig då rätten till skolskjuts om det för kommunen medför ekonomiska eller organisatoriska svårigheter. När kommunen bedömer att det kostar extra eller leder till organisatoriska svårigheter utgår man från de åtaganden kommunen skulle haft om eleven gick i den skola där kommunen skulle placera eleven i (9 kap. 15 b §, 10 kap. 32 §, 11 kap. 31 § och 18 kap. 30 § skollagen). Elev som väljer att gå i en annan kommuns grundskola bedöms enligt samma regler.

Elev som väljer friskola i annan kommun har inte rätt till skolskjuts.

5.2 Växelvis boende

Vid växelvis boende inom kommunen har eleven rätt till skolskjuts från båda vårdnadshavarnas adresser, enligt gällande avståndsregler, om vårdnadshavarna har gemensam vårdnad samt om minst en adress tillhör skolans upptagningsområde. Särskild ansökan om sådan skolskjuts ska lämnas till kommunens skolskjutshandläggare.

Om den ena vårdnadshavaren är bosatt i en annan kommun har eleven rätt till skolskjuts endast från adressen i Mariestads kommun förutsatt att eleven är folkbokförd i Mariestad. Även i detta avseende tillämpas gällande avståndsregler och att adressen i Mariestads kommun tillhör skolans upptagningsområde.

Ett växelvis boende måste vara ett fast arrangemang förankrat i lagstiftningen och eleven ska bo lika mycket, och ha ett varaktigt boende, hos båda vårdnadshavarna. Bor eleven endast en tredjedel av tiden eller bara varannan helg hos en vårdnadshavare anses det vara fråga om umgänge, eleven har då inte rätt till skolskjuts från den vårdnadshavarens adress.

5.3 Tillfällig skolskjuts

Behov av tillfällig skolskjuts bedöms från fall till fall. Bedömningen görs mot bakgrund av läkarintyg, avstånd och varaktighet. Kontakta kommunens skolskjutshandläggare och/eller rektor på elevens skola så tidigt som möjligt. Beslut fattas i första hand av skolskjutshandläggaren efter samråd med rektor på aktuell skola.

Vid bedömning av tillfällig skolskjuts krävs ett medicinskt intyg som styrker det medicinska tillståndet samt varaktigheten av det. Intyget ska även styrka behovet av skjuts med enskilt färdmedel.

Elev som är i behov av tillfällig särskild skolskjuts på grund av skada, sjukdom eller operation hänvisas till sitt privata försäkringsbolag.

Elev som är i behov av tillfällig skolskjuts på grund av olycka hänvisas till kommunens kollektiva olycksfallsförsäkring som är gällande dygnet runt. Uppgifter om Mariestad kommuns olycksfallsförsäkring finns på kommunens hemsida.

Tillfällig skolskjuts som ersätts av försäkringsbolag ingår inte i kommunens skolskjutsverksamhet. Tillfällig skolskjuts som inte ersätts av något försäkringsbolag enligt ovan, kan komma att ingå i kommunens skolskjutsverksamhet efter individuell bedömning.

5.4 Elev som flyttar

Elev som flyttar till ett nytt upptagningsområde inom kommunen när terminen har börjat har som regel rätt att gå kvar i sin gamla skola. Eleven har dock ingen rätt till skolskjuts såvida det inte för kommunen kan beviljas utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter.

6. Ansvarsfrågan

Utbildningsnämnden har ansvaret för skolskjuts för elever som är folkbokförda i Mariestads kommun. Beslut om skolskjuts för elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola är delegerat av utbildningsnämnden till kommunens skolskjutshandläggare.

Skolskjutshandläggaren ska kontinuerligt göra en avstämning i utbildningsnämndens arbetsutskott, samt två gånger per år göra en avstämning kring skolskjutsverksamheten i utbildningsnämnden.

Vårdnadshavaren ansvarar för att barn förbereds och tränas på att klara sin skolväg. Vårdnadshavaren ansvarar också för att informera sitt barn hur man uppför sig på ett säkert och ansvarsfullt sätt samt att barnet ska ha på sig bälte under hela transporten till och från skola. Under den mörka årstiden är det vårdnadshavarens ansvar att se till att barnet använder reflexer. I övrigt görs en bedömning av föräldraansvar i relation till övriga förhållanden.

Väghållaren ansvarar för att siktröja, ploga, sanda och/eller utföra det underhåll som krävs för att vägen ska vara så trafiksäker som möjligt.

Bussföraren ansvarar för en trygg och säker transport och rektor/skolan tar över ansvaret när eleven kommer till skolan.

Föraren av ett skolskjutsfordon har rätt att ställa in en transport om föraren bedömer att transporten inte kan genomföras på ett trafiksäkert sätt på grund av t ex väderlek eller vägens skick. Målsman ansvarar då själv för transport vid utebliven skolskjuts.

6.1 Tider

Skolskjutsarna ska i möjligaste mån planeras så att eleverna anländer till skolans hållplats senast 5 min före skolstart. Hemresan bör starta tidigast 10 minuter efter skoldagens slut. För elever i förskoleklass – åk 6 bör väntetiden inte överstiga 30 minuter. Elever som åker skolskjuts på grund av växelvis boende kan ibland få vänta längre. Som start- och sluttid gäller de schemaramtider skolan lämnat till kommunens skolskjutshandläggare.

För elever i åk 7-9 anpassas skolskjutsarna till kl. 08:00 och 15:20 vilket i vissa fall kan innebära längre väntetider.

För växelvis boende syskon som åker skolskjuts med taxi gäller att de reser tillsammans i samma taxibil. Börjar eller slutar de vid olika tider får det syskon som börjar senare och det syskon som slutar tidigare invänta det andra syskonet för gemensam resa.

6.2 Övriga transporter inom skolans verksamhet

Skjuts till och från annan skola eller andra lokaler för undervisning i slöjd, bad, hemkunskap är inte skolskjuts men kan om så är möjligt samplaneras med skolskjutsverksamheten.

Resor inom skolans verksamhet är inte skolskjuts. Inte heller resor till/från förskoleverksamhet (barn 0-5 år) eller resor till/från fritidshem.

Övriga transporter inom skolans verksamhet, t ex prao/praktikresor, teaterbesök, hemspråksundervisning, studiebesök, friluftsdagar, idrottsdagar eller liknande räknas inte som skolskjuts. Dessa transporter får skolan själva samordna och ekonomiskt ansvara för.

6.3 Försenad elev

Om eleven missar skolskjutsen till skolan är det ~~föräldern~~ vårdnadshavaren som ansvarar för att eleven kommer till skolan. Endast i de fall där eleven på grund av undervisning missat hemskjuts, är det skolans skyldighet att ordna hemtransport för eleven.

6.4 Skolkort från Västtrafik

Skolkort delas ut av skolan vid terminsstart. För Skolkort gäller särskilda regler som finns på Västtrafiks hemsida. Kortet är personligt och ska behandlas som en värdehandling. Eleven kan åka på sitt Skolkort på helgfria vardagar samt lov- och studiedagar. Tidsgiltigheten är 04:00-19:00. Skolkortet gäller inte under jul- och sommarlov.

Vid behov av ersättningskort tar skolan ut en administrativ avgift för varje nytt kort (gäller elever i åk 7-9).

Om en elev som fått ett Skolkort flyttar så att rätten till skolskjuts upphör kommer Skolkortet att avslutas från och med nästkommande månad. Detsamma gäller om eleven slutar under läsårets gång. Kortet gäller under ett läsår i taget samt de första veckorna påföljande läsår.

Vilka elever som får Skolkort kan variera från läsår till läsår beroende på hur skolskjutsen planeras.

6.5 Avbeställning av skoltaxi

Vårdnadshavare till elev som beviljats skolskjuts med taxi måste i god tid, senast 60 minuter före överenskommen hämtningstid, anmäla om eleven inte ska åka med. Information om till vem anmälan ska göras bifogas tillsammans med beslut om skolskjuts.

6.6 Självskjuts

Kommunen kan träffa avtal med vårdnadshavaren om denne svarar för skolskjuts av skolskjutsberättigad elev till/från skola eller till/från hållplats. Den ersättning som utgår är den skattefria delen av den statliga bilersättningen. Självskjuts kan endast initieras av Mariestads kommun och får inte medföra fördyrade kostnader för kommunen.

6.7 Avstånd till hållplats

I vissa lägen kan det finnas hinder för skolbussen att komma fram eller att det inte är ekonomiskt försvarbart att sätta in skoltaxi. Det kan då finnas elever som får något längre till hållplats eller skola än angivna kilometer. Om eleven skjutsas till hållplats eller skola finns möjlighet att ansöka om självskjutsersättning.

7. Ansökningsförfarande och beslut om skolskjuts

Beviljande av skolskjutsar utifrån villkoren om färdvägens längd sker per automatik via kommunens administrativa system och kräver ingen särskild ansökan. Elever i förskoleklass och åk 1-3 som beviljats sådan skolskjuts ska anmäla sitt behov av skolskjuts för att planeras in för resa av skolskjutshandläggare.

Beslut om rätt till skolskjuts enligt kommunens reglemente tas av kommunens skolskjutshandläggare för elever i förskoleklass samt för elever i grundskolan åk 1-9.

Beslut om rätt till skolskjuts enligt kommunens regler och riktlinjer för elever i grundskolan och gymnasieskolan med särskilda behov tas av ansvarig verksamhet. Kommunens skolskjutshandläggare beviljar och samordnar dessa resor.

Skolskjutshandläggaren ska samråda med respektive avdelningschef inom Utbildningsförvaltningen när ett beslut om skolskjutsar kan ha en väsentlig påverkan av förutsättningarna för skolans verksamhet eller om skolskjutsupdrag som inte är av ringa ekonomisk omfattning skulle tillkomma under läsåret.

Elev som inte beviljas skolskjuts utifrån villkoren om färdvägens längd och önskar åberopa trafiksäkerhet, funktionsnedsättning, växelvis boende eller annan särskild omständighet skall inkomma med särskild ansökan om skolskjuts. Särskild e-tjänst används för detta ändamål och finns tillgänglig på kommunens hemsida. Vid funktionsnedsättning krävs särskilt intyg. Ansökningshandlingar om skolskjuts skall inlämnas inför varje nytt läsår, senast 1 maj.

Beslut gällande skolskjuts grundar sig på utredning som gjorts av kommunens skolskjutshandläggare och är fattat med stöd av delegering från utbildningsnämnden. Beslutet som delges vårdnadshavaren ska alltid delges skriftligt och innehålla vilket färd sätt beslutet gäller. Beslutet gäller som regel ett läsår i taget. Skulle förhållanden som beslutet grundar sig på förändras upphör beslutet att gälla från och med det datum förändringen skett.

8. Överklagande

Kommunens beslut avseende skolskjuts kan överklagas till förvaltningsrätten enligt 28 kap. 5 § 5 p skollagen. Anvisningar bifogas beslutet.

Skolskjuts till fristående eller andra kommunala skolor än den som kommunen skulle ha placerat eleven i kan endast överklagas genom laglighetsprövning enligt 13 kap. 8 § kommunallagen. Anvisningar bifogas beslutet.